

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของ เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู โดยการ ใช้สารเคมีในอำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ชื่อผู้เขียน นายศุภวิทย์ อินทรารูธ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูลย์	สุกฤษฎา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี	ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา	คุณาพร	กรรมการ
อาจารย์ รำไพพรรณ	อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของ เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู โดยการ ใช้สารเคมี ในอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาของเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยากับทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู โดยการ ใช้สารเคมี ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานในอำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานในอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 1,250 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 ราย รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคแอสควร์ (Chi-square) และการหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่วง (Contingency coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานมีทัศนคติเห็นด้วยเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู โดยการ ใช้สารเคมีให้ถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติของ เกษตรกร เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู โดยการ ใช้สารเคมี คือ ประสบการณ์ในการปลูกส้มเขียวหวาน และความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ปัญหาในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของ เกษตรกรที่พบคือ 1) เกษตรกรประสบปัญหาแมลงศัตรูพืชขนาดใหญ่ในฤดูแล้ง 2) แมลงศัตรูส้มเขียวหวานส่วนใหญ่มีความต้านทานต่อพิษของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง 3) ปัญหาโรคทริสเทซ่าและโรคใบแก้ว มีการระบาดอย่างหนัก ในด้านความต้องการแหล่งความรู้และคำแนะนำทางด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของ เกษตรกร พบว่า 1) เกษตรกรต้องการรับคำปรึกษา คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 2) เกษตรกรต้องการให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางด้าน โทรทัศน์ 3) เกษตรกรต้องการความรู้จากการแนะนำของ เจ้าหน้าที่เกษตรของบริษัทเอกชน

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยครั้งนี้ก็คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน เกษตรกร ในด้านของการเพิ่มพูนประสบการณ์ในการปลูกส้มเขียวหวาน ให้แก่เกษตรกร โดยการให้ความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้แก่เกษตรกรมากขึ้น หน่วยงานในภาครัฐควรมีมาตรการที่เข้มงวด และจริงจัง ในการควบคุมการจัดจำหน่ายวัตถุพิษทางการเกษตร นอกจากนั้นหน่วยงานทั้ง ในภาครัฐและ เอกชนควรร่วมมือกัน ในการนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสานมาใช้ เพื่อเป็นการลดพิษภัยที่จะเกิดขึ้นต่อ เกษตรกรและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

Thesis title Factors Affecting the Attitudes of Tangerine Growers
towards Chemical Insect Pest Control in Long District,
Phrae Province

Author Mr. Suparach Intrawooth

M.Sc. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr. Paiboon	Suthasupa	Chairman
Assist.Prof. Dusdee	Nalampang	Member
Assist.Prof. Warapa	Kunaporn	Member
Lecturer Rampaipan	Apichadpongchai	Member

Abstract

The aim of this research were to study personal, social, economic and psychological characteristics of Tangerin Grower in Long District, Phrae Province, to investigate the relationship between personal, social, economic and psychological factors and the attitudes of tangerine growers towards chemical insect pest control and to find out the problems and give some recommendations of tangerine growers in Long District, Phrae Province

The research was conducted by Multi-stage Sampling and Simple Random Sampling. A group of 188 tangerine growers in Long district were interviewed by the use of questionnaires. Statistical techniques used are frequency, percentage, mean standard deviation and Chi-square test.

From research findings, it was found that most tangerine growers had positive attitude towards chemical insect pest control. The hypothesis test, the result was that two independent variables, namely experience on tangerine growing and knowledge of pest control were significantly related to tangerine grower's attitudes towards chemical insect pest control.

Pest control problems of tangerine growers firstly, pest insect broke out in Summer and Winter, secondly, most pest insect had resistance to toxicity of insecticides and finally, there were the breakout of tristesa and greening disease. As regards information sources and advice about pest control, the farmers needed the information and advice from the Agricultural Extension Workers, television and the agricultural extension from private-sector.

Recommendations were that related government agencies should encourage the tangerine growers to get more experiences on tangerine growing through training about pest control. The government agencies should have strict control over the marketing of pesticides Moreover, the government and non-government sectors should cooperate with each other to provide the alternative pest control in order (Intregrated Pest Management) to lower the toxicity affecting farmers and environment.